

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

Aşağıda yer alan sorularımın Başbakan Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygı ile dilerim. 30.06.2016

Şenal Sarıhan
Ankara Milletvekili

Türk Medeni Kanunu'nda, bireyin gerçek kişi olmak sıfatıyla taşıdığı hukuki statünün sağladığı haklar ve yükümlülükler belirlenmiş bulunmaktadır. Bu hak ve yükümlülükler, kaynağını Anayasadan alan temel hak ve özgürlüklerin kullanımından oluşmaktadır. Kanun koyucu, hak öznesi gerçek kişinin belli durumlarını değiştiren hukuki işlemlere belli sonuçlar bağlamış bulunmaktadır. Her hukuki işlemin yaratacağı kişisel ve toplumsal sonuçların ve bu sonuçların yaratacağı yeni durum ve koşulların gerçekleşmesini, bu hukuki işlemlerin belli bir şekilde, belli kişilerin katılımı ile gerçekleşmesine bağlamış durumdadır. Hukuki işlemin bu şekil ve maddi şartları işlemlerin kurucu unsurlarını oluşturmaktadır. Nüfus ve nikah, başka deyişle evlendirme bu işlemlerdendir. Bu işlemlerin Türk Medeni Kanunda tanımladığı şekilde, bu işlemleri gerçekleştirmekle görevli, sıfatı kadrosu ve sorumlu olduğu birim ve kurumlar bu göreve özgü olan kişi ve kurumlardan oluşan nüfus müdürlüklerince yapılması, idarenin eylem ve işlemleriyle bütünlüğü ilkesinin bir gereğidir. Bu ilkeyi ihlal edecek her yetki devri ve yetki genişletilmesi girişimi, hukuk güvenliğini, temel hak ve özgürlüklerin kullanım alanlarının güvenceye alınmasını ortadan kaldıracaktır.

Bu bağlamda;

1. Büyükşehir yasasıyla mahalleye dönüştürülen köylerin muhtarlarına ve il ve ilçe müftülerine resmi nikah kıyabilme yetkisi verilmesi, Türk Medeni Kanununun lafzı ve ruhu ile bağdaşmakta mıdır?
2. Resmi nikah kıyma yetkisi, hangi mesleki özellik, donanım ve görev nitelikleri nedeniyle muhtarlar ve il, ilçe müftülüklerine devredilmektedir?
3. Böylesine bir yetki devri hangi ihtiyaçtan doğmaktadır? Nikah memurları ve belediyeler bu talepleri karşılamada yetersiz mi kalmaktadır?
4. Bu yetki devirlerinin bir adım sonrasında, Türk Medeni Kanununun hükümlerinin değiştirilmesi, evlenme ve boşanmaların resmi, sivil hukuk alanından çıkarılması ve bu işlemlerin kadınlar açısından hak eşitliği oluşturan hukuksal bir statü özelliğinin kaldırılması mı amaçlanmaktadır?
5. Evlenme ve boşanma işlemleri kadınları miras, boşanma, mal ortaklığı velayet gibi haklardan bütünüyle yoksun bırakan dinsel bir ritüele mi dönüştürülmek istenmektedir?

6986

6. Bu değişiklik ile ortaya çıkacak koşullarda, Türkiye’de zaten yeterince yaygın olan, büyük bir toplumsal sorun ve hak ihlali oluşturan küçük yaşta çocukların “evlilik”, “imam nikahlı eş” konumları altında sürekli bir cinsel taciz ve sömürü altında yaşamak zorunda bırakılmalarının önüne geçilmesi için ne yapılması planlanmaktadır?
7. Böyle bir düzenleme sonrasında, müftülerin yapacakları işlemlerde konuya bütünüyle kendi kişisel görüş, dinsel inanış ve geleneksel anlayışlar doğrultusunda bakmalarının önüne nasıl geçilecektir?
8. Muhtarların bu konuya ticari bir kazanç alanı olarak yaklaşmaları önlenilecek midir?
9. Bu düzenlemenin gerçekleşmesi halinde yaşanacak her türlü yetkiyi kötü kullanma, hak ihlali, belirsizlik ve zararlardan kimler sorumlu olacaktır? Yurttaşların mağduriyetleri nasıl giderilecektir?